

Uzziņa par savām tiesībām: teorija un prakse

Visi prot rakstīt vēstules. Arī grāmatveži. Turklāt ne tikai saviem tuviniekiem, bet arī Valsts ieņēmumu dienestam (VID) (lai gan grāmatvedim VID būtu jābūt gandrīz kā tuviniekam). Tomēr šīs vēstules bieži nedod vēlamo rezultātu. Pieredze liecina, ka atkal un atkal rodas situācijas, ka grāmatvedības departaments slīgst garu garās sarakstēs ar VID vai arī saņem atbildes, kuras VID savu pārbauciņu laikā ignorē.

Lielā mērā minētā problēma rodas no tā, ka «nejuristu», t.i., grāmatvežu, finanšu direktoru utt., uztverē nav pilnībā nostiprinājusies izpratne par institūtu, kuru sauc par «uzziņu par savām tiesībām». Tas ir mazliet pārsteidzoši, jo uzziņa par savām tiesībām eksistē ilgāk nekā sešus gadus.

Latvijas medijos ir sastopami daži raksti par «uzziņu par savām tiesībām», t.sk. *Bilances* 2006. gada oktobra žurnāla numurā 20 (140). Arī šis raksts daļēji atkārtot iepriekšējo autoru veikumu, jo piemērojamās tiesību normas kopš 2006. gada nav piedzīvojušas būtiskus grozījumus. Raksta autors ir noteicis par savu mērķi vienā rakstā sniegt plašākam lasītāju lokam viegli saprotamu teorētisku un arī praktisku ieskatu, t.sk. tiesu praksi, par «vēstulju rakstīšanu» VID un tam, lai šī sarakste būtu maksimāli rezultatīva.

Tiesiskais pamats

Tiesisko pamatu uzziņai par savām tiesībām (**uzziņa**) rada Administratīvā procesa likuma (APL) 98. pants. Šis apstāklis, iespējams, arī izskaidro to, ka daudzi «nejuristi» uzziņas jēdzienā orientējas visai nosacīti, jo diez vai ir daudz tādu, piemēram, grāmatvežu vai finanšu direktoru, kam kaut reizi būtu nācies šķīrstīt APL lappuses.

EDGARS
KOŠKINS,

LL.M.,

advokātu biroja

Varul Vilgerts

Smaliukas

zvērināts advokāts

Ja tiek saņemta uzziņa un ja tā atbilst privātpersonas interesēm, tad privātpersona, rīkojoties atbilstoši uzziņā noteiktajam, var būt tikpat kā droša, ka nekādi nodokļu riski tai vairs nedraud.

Tātad 98. panta 1. un 2. daļa nosaka:

98. pants.

Tiesības uz uzziņu par savām tiesībām

- (1) Privātpersonai ir tiesības saņemt uzziņu par savām tiesībām konkrētajā tiesiskajā situācijā (turpmāk — uzziņa).
- (2) Iesniegumu par uzziņu iesniedz iestādē, kuras kompetencē ir jautājuma izšķiršana pēc būtības.

Konkrētās tiesību normas ir visnotaļ lakoniskas un nesniedz sīkaku skaidrojumu par to, ko tad uzziņa īsti nozīmē. Uzziņas jēdziena sīkākam skaidrojam labi noder LR Augstākā tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta sniegtais raksturojums:

Uzziņa ir veids, kā privātpersona var uzzināt kompetentās iestādes viedokli par tiesību normu piemērošanu konkrētā situācijā, pirms ir uzsākta publiski tiesisko attiecību dibināšana (administratīvā akta izdošana). Caur tiesībām uz uzziņu persona īsteno savas konstitucionālās tiesības zināt savas tiesības, kas ir vērstas uz tiesiskās noteiktības un tiesiskās skaidrības nodrošināšanu. Šo tiesību īstenošanas rezultātā persona var plānot savu rīcību, nebaidoties, vai pati ir pareizi sapratusi tiesību normas.

Tātad uzziņa sniedz privātpersonai (fiziskai un juridiskai personai) iespēju saņemt skaidrojumu no kompetentās valsts iestādes par konkrētu situāciju un to, kā konkrētajā situācijā būtu piemērojami tiesību akti. Tradicionāli šī kompetentā iestāde ir VID, un privātpersonas interesējošie jautājumi skar peļņas nodokļus vai pievienotās vērtības nodokli.

Šajā brīdī varētu rasties jautājums, kas te ir tik īpašs un jauns, kas nav bijis skaidrs iepriekš, rakstot pieprasījumus VID? Turpmāk rakstā tiks detalizētāk izskaidrots, ka uzziņas īpašais raksturs ro-

das no tā, ka tai ir speciāli noteiktas juridiskās sekas, un arī uzziņas pieprasīšanas un sagatavošanas process iestādē tiek speciāli regulēts. Līdz ar to, ja uzziņas sagatavošanas procesā privātpersona pieļauj kļūdas vai tai nav izpratnes par to, kas ir uzziņa, pastāv liela iespējamība saņemt atbildi, kurā tiek pieprasīta papildu informācija, vai arī atbildi pēc būtības, kurai VID izpratnē nebūs uzziņas statusa, t.sk. pēc tam, kad privātpersona būs sniegusi papildu informāciju.

Uzziņas pieprasīšanas jēga un juridiskās sekas

Faktiski vienīgais praktiskais iemesls tam, kāpēc ir vērts tērēt laiku uzziņas pieprasīšanai, ir tas apstāklis, ka uzziņa ir saistoša tās izdevējam:

101. pants.

Uzziņas tiesiskās sekas un apstrīdēšana

(..)

(2) Ja uzziņas adresāts ir rīkojies atbilstoši viņam izsniegtajai uzziņai, tad iestādes vēlāk izdots administratīvais akts, kas attiecas uz jautājumu, par kuru šī uzziņa sniegta, nevar būt adresātam nelabvēlīgāks arī tad, ja vēlāk iestāde konstatē, ka uzziņa nav bijusi pareiza.

Piemēram, ir paredzēts darījums un tā nodokļu sekas nav viennozīmīgi skaidras, jo kāds no nodokļu likumu pantiem šķiet neskaidrs, un arī konsultanti rausta plecus, norādot uz teorētiskiem riskiem. Faktiski ir tikai divi veidi, kā kļūdēt šaubas. Neslēgt darījumu vai arī pieprasīt no VID uzziņu. Ja tiek saņemta uzziņa un ja tā atbilst privātpersonas interesēm, tad privātpersona, rīkojoties atbilstoši uzziņā noteiktajam, var būt tikpat kā droša, ka nekādi nodokļu riski tai vairs nedraud.

«Tikpat kā droša» tādēļ, ka LR Augstākā tiesa ir norādījusi, ka var būt gadījumi, kad privātpersonas palaušanās uz uzziņu nav absolūta un neierobežota, t.i., ja ir izdota kļūdaina uzziņa. No vienas puses, personai ir tiesiskā palāvība, ka iestāde rīkosies atbilstoši uzziņai (Privātpersona: «Kas te notiek! Es taču saņēmu skaidru atbildi un darīju visa tā, kā bija tur rakstīts!»). No otras puses, iestādes darbībām jāatbilst tiesību normām, tās rīcībai jābūt tiesiskai (VID: «Mēs taču nevaram tagad ignorēt likumu tikai tādēļ, ka pirms tam kaut ko kļūdaini esam uzrakstījuši!»). Tiesas ieskatā to, kuram principam ir dodama priekšroka, izlemj

katrā konkrētajā gadījumā. Autora viedoklis ir, ka šāda situācija ir drīzāk teorētiska nekā praktiska, jo uzziņas sagatavošanas un saskaņošanas ceļš ir visnotaļ garš un tajā ir iesaistīti gana daudz cilvēku, lai pēc uzziņas procesa sagatavošanas pabeigšanas būtu nopietns risks tam, ka izsniegtā uzziņa ir kļūdaina.

Tomēr, kā jau norādīju iepriekš, reizēm privātpersonas saņem no VID atbildi, kura formāli nav izgājusi «uzziņas ceļu». Līdz ar to, ja vēlāk VID šādas atbildes ignorē, tad, turpinot strīdu ar VID tiesā, pirmkārt, parādās jautājums par to, vai saņemtā atbilde tik un tā ir traktējama kā uzziņa. Ja tiesas sveras par labu uzziņas statusam, tad, ja jau šī atbilde — «pa pusei uzziņa» vēlāk tika ignorēta, tad acīmredzot tajā tika pieļauta kļūda. Tādējādi iepriekš minētais teorētiskais gadījums par kļūdainu uzziņu var pārvērsties praktiskā situācijā. Līdz ar to kaut vai tādēļ ir jāturpina lasīt šo rakstu, lai uzzinātu, kad VID izsniegtā atbilde nepārprotami būs uzziņa un nekas cits.

Visbeidzot, kad privātpersona saņem uzziņu un tās saturs neatbilst privātpersonas interesēm, tad tā var to ignorēt un tik un tā rīkoties pēc saviem ieskatiem:

101. pants.

Uzziņas tiesiskās sekas un apstrīdēšana

(1) Uzziņas adresātam uzziņa nav saistoša.

Tomēr jāņem vērā, ka VID ir izteicis savu viedokli, un iespējamās konfrontācijas gadījumā «taisnību» var nākties noskaidrot jau tiesā.

Uzziņas pieprasīšana un iesnieguma sastāvdaļas

Lai saņemtu uzziņu, ir jāgriežas ar rakstisku iesniegumu VID. APL nosaka iesnieguma par uzziņu sastāvdaļas, kuras ir šķietami vienkāršas:

98. pants.

Tiesības uz uzziņu par savām tiesībām

(..)

(3) Iesniegumā par uzziņu ietver:

- 1) faktu aprakstu;
- 2) no minētajiem faktiem izrietošu konkrētu jautājumu, atbilde uz kuru ir atkarīga no to juridiska vērtējuma;
- 3) paskaidrojumu, kādēļ šāda uzziņa nepieciešama;
- 4) pēc iesniedzēja ieskata — arī juridiskus apsvērumus.

Pirms apspriest katru no iesnieguma sastāvdaļām, jānorāda uz to, ka prakse liecina, ka vismaz atsevišķos gadījumos, kad augstāk minētie kritēriji pēc būtības tiek izpildīti, privātpersona saņem atbildi, ko pats izdevējs, t.i., VID, par uzziņu nemaz neuzskata. Kā tas var būt?

Piemērs no prakses. Pagājušajā gadā autora rokās bija nonācis ģenerāldirektora lēmums, kas bija jāpārsūdz Administratīvajā tiesā. Iepazīstoties ar lietas materiāliem, kļuva skaidrs, ka privātpersona pirms strīda bija apzinīgi pētījusi savas darbības PVN sekas un bija iesniegusi VID iesniegumu, kura mērķis bija noskaidrot PVN piemērošanas režīmu. VID sniedza atbildi, kurā gan netika minēts, ka šī atbilde ir uzziņa, bet uz privātpersonas uzdotajiem jautājumiem bija sniegtas visnotaļ precīzas atbildes. Vēlāk, kad tika prasīta PVN atmaksa, privātpersona saņēma atteikumu, un atteikuma motivācija pēc būtības bija pretrunā ar iepriekš saņemto VID atbildi. Tālākajā pārsūdzības procesā VID norādīja, ka sniegtā atbilde nav uzskatāma par uzziņu (atbilde bija sastādīta uz 5 lappusēm, un tās gatavošanā bija iesaistīti 5 VID darbinieki).

Kur tad slēpās problēma? Grūti viennozīmīgi pateikt. Fakti bija norādīti. Iesniegums visnotaļ precīzi aprakstīja faktiskos apstākļus, un pievienoto dokumentu apjoms bija desmitiem lappušu garumā. Jautājumi bija skaidri norādīti, un atbildes uz tiem bija atkarīgas no juridiskā vērtējuma. Formāli nebija paskaidrojuma, kādēļ šāda uzziņa nepieciešama. Iespējams, ka tā ir formāla neatbilstība, bet pēc būtības šāds iesniegums tiek gatavots un iesniegts, lai privātpersona varētu noskaidrot PVN piemērošanas nosacījumus saviem darījumiem.

Autora minējums ir, ka patiesā problēma slēpās tajā apstākli, ka privātpersona iesniegumā nebija norādījusi, ka pieprasa uzziņu. It kā jau tas būtu pats par sevi saprotams no iesnieguma teksta, tomēr jāatceras, ka mēs dzīvojam Latvijā, kur formalitātes bieži ņem virroku pār lietu būtību. Tādēļ autors, sastādot iesniegumu par uzziņu, vienmēr sāk ar frāzi: «Ar šo vēstuli saskaņā ar Administratīvā procesa likuma (APL) 98. pantu mēs lūdzam Latvijas Republikas Valsts ieņēmumu dienestu (VID) sniegt uzziņu par mūsu tiesībām (uzziņa) sekojošā situācijā.» Faktiski, lai iesniegums par uzziņu formāli sasniegtu arī gaidāmo rezultātu, būtu vēlams nepārprotami norādīt, ka tiek pieprasīta uzziņa.

Paskaidrojums, kādēļ šāda uzziņa nepieciešama

Formāli APL prasa sniegt paskaidrojumu tam, kādēļ šāda uzziņa nepieciešama. Šo prasību izpildīt ir visvieglāk, jo tā arī šķiet pati par sevi saprotama. Autors šajā paskaidrojumā parasti norāda, ka minētās normatīvo aktu normas ir pret-runīgas un ka persona vēlas pareizi ap-rēķināt un piemērot konkrēto nodokli.

Faktu apraksts iesniegumā par uzziņu

Kad iesniegumā ir skaidri norādīts, ka pieprasīta tiek uzziņa un kāpēc tā tiek pieprasīta, ir jāsniedz faktu apraksts (protams, šo secību var variēt atkarībā no jūsu vajadzībām un rakstīšanas stila). Acīmredzot viedokļi dalās par to, cik liela detalizācija ir nepieciešama faktu aprakstā. Autora pieeja faktu izklāstam ir tāda, ka faktu nevar būt par daudz. Katrā ziņā autors precīzi norāda visus vārdus, personas kodus, reģistrācijas numurus utt. Vienīgā informācija, kuru autors parasti neatklāj, ir darījuma summa. Ja jautājums skar

pašu darījuma summas apmēru, tad autors diskrēti izmanto tādus jēdzienus kā bilances vērtība, tirgus vērtība utt. Nav retums, ka uzziņas pieprasījumam tiek pievienoti līgumi vai cita nepieciešamā dokumentācija. Galvenais iemesls faktu detalizācijai ir nodrošināties, ka potenciālo strīdu gadījumā (teorētisks risks, bet tomēr risks) nebūtu pamata apgalvot, ka iesniegumā par uzziņu nav bijusi aprakstīta «konkrētā tiesiskā situācija», un tādēļ iestāde nav juridiski saistīta ar uzziņā sniegto vērtējumu.

Runājot par informācijas atklāšanu, DB.LV portālā autoram reiz bija diskusija ar lasītājiem, kuri izteica viedokli, ka vārdus, numurus un personas kodus vajadzētu vai varētu aizstāt ar X, Y, Z. Analizējot šādu iespēju, mēs faktiski saskaramies ar diviem kritērijiem — jēdzieniem «konkrēta tiesiskā situācija» un «faktu apraksts». Vai, izmantojot «X, Y, Z» pieeju, mēs varam izpildīt šos kritērijus?

Vienreizējos, nodokļu maksātājam neraksturīgos darījumos autors sliecas domāt, ka «X, Y, Z» pieeja varētu būt

problemātiska. Par šādu neparastu darījumu varētu uzskatīt, piemēram, uzņēmuma pārdošanu vai komercdarbības reorganizāciju, t.i., darījumu, kas neraksturo tipisku konkrētā nodokļa maksātāja komercdarbības ikdienu. Gramatiski tulkojot APL, autors ir nonācis pie slēdziena, ka konkrētu tiesisko situāciju un faktus raksturo darījuma raksturs un iesaistītās puses. Ja kādam no lasītājiem šķiet, ka X, Y, Z izpilda augstāk minētos kritērijus, autors uzskata, ka var sekot tādai pieejai. Iespējams, ka sliktākajā gadījumā tiks saņemts atteikums par uzziņas sniegšanu un būs zaudētas dažas nedēļas laika. Katrā ziņā autora praksē neviens klients nav satraucies par

šādas informācijas atklāšanu. Turklāt nav pārāk loģiski tādu informāciju mēģināt noslēpt. Piemēram, kad kāds iet uz tiesu ar prasību par parāda piedziņu, viņš taču iesniegtajos dokumentos neaizstāj parādnieka vārdu un reģistrācijas numuru ar «X» un «Z»?

Savukārt, darījumos, kuri pastāvīgi atkārtojas, «X, Y, Z» metode, protams, bieži vien ir piemērojama, jo nav iespējams identificēt visus sadarbības partnerus. Šāda situācija ir raksturīga PVN jautājumiem, kad nav īsti saprotams, vai jāpiemēro 0% vai 21% likme kādam pakalpojumam, kurš veido būtisku komersanta darbības sastāvdaļu.

Vēl jāpiebilst, ka uzziņa tiek sniegta par konkrētu situāciju, tāpēc tā arī jāprasa par konkrētām lietām. Dažkārt klientam ir iecere veikt kādas būtiskas izmaiņas savā darbībā (parasti, lai maksātu mazāk nodokļu), un, labu gribēdams, tas savas ieceres (drīzāk sapņus) vispārīgā veidā uzliek uz papīra un vaicā VID, vai tā drīkst darīt. Uz šādiem abstraktiem pieprasījumiem atnāk ne mazāk sapņainas atbildes vēstules (kuras nav uzziņas) ar normatīvo aktu atreferējumiem, nevis konkrētu nodokļu seku konstatāciju. Jāsaprot, ka VID nav auditoru firma vai advokātu birojs, kurš domās jūsu vietā, kā taupīt nodokļus. Fakti (piemēram, konkrēta darījuma struktūra) ir jūsu pašu vai konsultantu mājasdarbs, kurš «uz šķīvīša ir jāpasniedz» VID, lai VID bez liekiem jautājumiem sa-prastu, ko tieši jūs vēlaties darīt. Pretējā gadījumā šādi «tukšie» iesniegumi kavē

paša iesniedzēja, VID un to iesniedzēju laiku, kuri ir kārtīgi sagatavojušies uzziņas pieprasījumiem.

No faktiem izrietošs konkrēts jautājums

No nodokļu administrācijas privātpersona parasti vēlas uzzināt vienu — kādas būs nodokļu sekas darījumam, darbības veidam utt. Līdz ar to tipiski jautājumi ir šādi: vai ienākums no šī darījuma ir apliekams ar peļņas nodokli, vai šādām pakalpojumiem ir piemērojama 0% vai 21% PVN likme utt.?

Faktiski vienīgais, kam ir jāpievērš uzmanība, — vai jautājums ir skaidri noformulēts un vai uz to sniegtā atbilde, ja tā būs precīza, spēs apmierināt iesniedzēja — privātpersonas vajadzības. Lieki piebilst, ka jautājumam ir jābūt saistītam ar iepriekš sniegtajiem lietās faktiskajiem apstākļiem.

Juridiski apsvērumi

Kad iesniegumā par uzziņu esat norādījuši to, ka vēlaties saņemt uzziņu, un iemeslus tās pieprasīšanai, kad ir uzrakstīts detalizēts faktu apraksts un kad ir noformulēti jautājumi, atliek vien ielikt iesniegumu par uzziņu aploksnē un aizsūtīt uz VID. Juridiski apsvērumi nav obligāti.

Advokāts jebkuru iesniegumu par uzziņu papildina ar šo «brīvprātīgo» iesnieguma sastāvdaļu vairāku iemeslu dēļ. Pirmkārt, pie advokātiem negriezto ar lūgumu rakstīt iesniegumus par uzziņu, ja pieņemtu, ka advokāts uzrakstīs tikai faktus un jautājumus. Otrkārt, pastāv profesionāla prezumpcija, ka racionāla un juridiski pamatota argumentācija gribot negribot ietekmē uzziņas sagatavotāja atbildi (saprotams, ka sev vēlamajā gultnē). Vai šādi prezumpcijai ir pamats? Autors nav viennozīmīgi drošs. Saņemot uzziņas, autoram reizēm šķiet, ka juridiskie argumenti ir saklausīti un pat izmantoti, bet citreiz — visi centieni ir bijuši veltīgi. Visai bieži iesniedzēja juridiskā argumentācija tie atreferēta, bet sniegtā atbilde necenšas iesniedzēja argumentus atspēkot vai kā citādi pieminēt atbildes argumentācijā. Jebkurā gadījumā juridiskā argumentācija iesniegumam par uzziņu nekaitē.

Termini, rezultāti, pārsūdzība

Saskaņā ar APL 64. panta 1. daļu iesniedzējam uzziņa būtu jāsaņem viena

mēneša laikā no iesnieguma saņemšanas dienas iestādē. Autora prakse gan liecina, ka VID regulāri izmanto APL 64. panta 2. daļā paredzētās tiesības mēneša termiņu pagarināt uz laiku, ne ilgāku par četriem mēnešiem no iesnieguma saņemšanas dienas. Līdz ar to uzziņas saņemšana parasti prasa vismaz divus mēnešus. Sarežģītus gadījumos arī četrus mēnešus. Piemēram, pēdējo uzziņu par samērā vienkāršu PVN jautājumu, kuru autors saņēma šā gada maijā, nācās gaidīt aptuveni divus mēnešus un desmit dienas. Autora viedoklis: divi mēneši uzziņas saņemšanai ir visnotaļ labs un saprotams rezultāts, ņemot vērā, ka pašreizējā situācijā VID darbinieku skaits ir samazināts un uzziņa iziet saskaņošanas ceļu ar Finanšu ministriju. Interesenti var arī iepazīties ar Ministru kabineta noteikumiem Nr. 361 «Uzziņas sagatavošanā un saskaņošanā iesaistīto iestāžu sadarbības kārtība», kuros sīkāk aprakstīts uzziņas saskaņošanas process.

Vispārinot iegūtos rezultātus (autors tieši un netieši ir piedalījies vairāku uzziņu sagatavošanas procesā), tie ir apmierinoši, jo tiek iegūtas konkrētas atbildes, no kurām, vienkārši runājot, ir saprotams «JĀ» vai «NĒ». Tas noteikti ir progress, jo «pirms uzziņu» laikā VID lielāko tiesu atreferēja tiesību normas, nesniedzot konkrētu atbildi. Protams, kā jau minēju, «juridisko apsvērumu» sadaļā uzziņas saturs no juridiskās argumentācijas viedokļa tomēr dažreiz liek vilties, jo subjektīvi, it sevišķi nega-

tīvas atbildes gadījumā, rodas priekšstats, ka iesniedzēja argumenti nav pat apskatīti.

Šādos šķietami neveiksmīgos gadījumos kā «pēdējais salmiņš» jāpiemini iespēja apstrīdēt VID uzziņu Finanšu ministrijā (APL 101. pants 4. daļa). Faktiski autors uzskata, ka šādai apstrīdēšanai nav īpaši lielas jēgas, jo uzziņa tās sagatavošanas procesā tik un tā tiek saskaņota ar Finanšu ministriju. Kam gan būtu jānotiek, lai tā pati iestāde mainītu domas? Autoram ir zināms tikai viens gadījums, kad šāda pārsūdzība beidzās ar pozitīvu rezultātu. Turklāt arī tajā lietā subjektīvi šķita, ka sākotnējā uzziņas sagatavošanā tika pieļauta attieksme, kura robežojās ar formalisma un neiedziļināšanās paraugdemonstrējumu, kas faktiski ļāva radīt labvēlīgu augsnī pārsūdzībai.

Uzziņu nevar apstrīdēt tiesā (APL 101. pants 4. daļa). Neskatoties uz to, ir vismaz viens gadījums, kad iesniedzējs, 2008. gada vasarā saņēmis no Finanšu ministrijas acīmredzot negatīvu uzziņu, ir tiesājies par šo jautājumu līdz pat Augstākās tiesas Senātam. Diemžēl neveiksmīgi.

Uzziņas un tiesu darbi

Kad tiek ieviests kāds jauns tiesību institūts (t.sk. uzziņa), vienmēr ir interesanti un noderīgi paraudzīties, kā šis institūts iedzīvojas tiesu zālē, jo tad tas atspoguļo praktiskos riskus un problēmas. No autoram pieejamās tiesu prakses ir

secināms, ka tiesas zālēs tiek apspriestas nevis pienācīgā kārtā pieprasītas un izsniegtas uzziņas, bet gan tās VID un arī citu iestāžu atbildes, kuras pašu iestāžu skatījumā nav uzziņas.

No šādas prakses ir izsecināmas divas lietas. Pirmkārt, tiesas visnotaļ plaši skatās uz uzziņas institūtu, kā rezultātā arī tās atbildes, kuras VID neuzskata par uzziņu dažādu formālu iemeslu dēļ, tiesas atzīst par uzziņām APL izpratnē (ja pēc savas būtības tās ir uzziņas). Piemēram, vienā lietā Augstākās tiesas Senāts nosaka, ka nav būtiski, vai lūgumā tiešā tekstā lūgts izsniegt uzziņu vai arī tas izriet no lūguma satura. Tādēļ manis minētais piemērs sadaļā «Uzziņas pieprasīšanas jēga un juridiskās sekas» par detalizēto pieprasījumu un arī VID atbildi, kuru vēlāk VID pats neatzīst par uzziņu, visdrīzāk tiesā beigsies labi, jo VID atbildi tiesa atzīs par uzziņu, un tas arī varētu palīdzēt uzvarēt lietā.

Tomēr VID kā birokrātiska mašīna ir bezkaislīga un, vismaz pamatojoties uz autora minēto gadījumu, turpina uzstāt uz savas pozīcijas, ka atbildes, kuras nav izgājušas formālo «uzziņas ceļu», nav uzziņas. Līdz ar to, neskatoties uz labvēlīgu tiesu praksi, privātpersonai nav pamata būt pārāk optimistiskai, jo sākotnēja pieprasījuma mērķis jau bija rast drošu rosinājumu, nevis vairākus gadus tiesāties. Līdz ar to būtu vēlams ievērot uzziņas pieprasīšanas formālos aspektus un palauties tikai uz to VID viedokli, kurš skaidri un gaiši pasaka: VID sniedz šādu uzziņu. ■